

Investeringsoversigt

BUDGET 2027-2030

TØNDER
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Investeringsoversigt	1
Økonomiudvalget	2
Teknik-, Miljø-, og Klimaudvalget	14
Socialudvalget	34
Sundhedsudvalget	37
Kultur- og Fritidsudvalget	39
Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget	45
Børn- og Skoleudvalget	47

Investeringsoversigt 2027-2030

I mio. kr.	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Økonomiudvalget				
Basisanlæg	6,122	6,122	6,122	6,122
Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	1,028	1,028	1,028	1,028
It investeringer og netforbindelse skoler	3,706	3,706	3,706	3,706
Planlægningsopgaver	1,388	1,388	1,388	1,388
Strategisk udvikling	47,125	57,070	51,579	34,297
Erhvervsudvikling	0,421	0,421	0,421	0,421
Zeppelin Tønder	1,962	1,962	1,000	1,000
Masterplan Tønderhallerne	9,253	9,253		
Tønninggaard - Dannet af Havet (tilskud på 5 mio. kr.)		4,150		
Foreningen Museum Wegner	3,018	6,036	6,036	
Tønder 2030 / pulje til fremtidens skole og dagtilbud	12,471	27,796	44,122	
Museum Sønderjylland - helhedsplan	20,000	7,452		
Ikke disponeret pulje				32,876
Økonomiudvalget i alt	53,247	63,192	57,701	40,418
Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget				
Basisanlæg	14,495	15,495	13,495	13,495
Pulje til energioptimering	1,406	1,406	1,406	1,406
Pulje til miljø og naturgenopretning	0,927	0,927	0,927	0,927
Pulje til trafikssikkerhed, gaderenovering og kloakrenovering	8,100	8,100	8,100	8,100
Pulje til vej anlæg generelt	4,063	5,063	3,063	3,063
Struktur og kapacitetsudvikling	15,739	21,386	7,514	6,860
Vej anlæg i forbindelse med Tønninggaard		5,000		
Færdiggørelse af Kongevej m.m.	7,118	7,765		
Pulje til legepladser	1,509	1,509	1,509	1,509
Brede Å-udvalget, pulje til kortlægning og projektering	1,409	1,409	0,654	
Spildevandsplan 2028-2038	0,352	0,352		
Landsbyfornyelse	3,500	3,500	3,500	3,500
Bygningsforny. & skimmelsvamp	1,851	1,851	1,851	1,851
Strategisk udvikling	16,920	10,920	14,420	7,500
Cykelstipulje - inkl. tilskud fra Vejdirektoratet	4,000	3,000	5,000	5,000
Tønder Byfornyespulje	2,500	2,500	2,500	2,500
Klimatilpasningspulje	2,000	2,000	3,000	
Udviklingsplan Rømmø	0,920	0,920	0,920	
Byudviklingsplaner	2,500	2,500	3,000	
LIFE Wadden Sea Birds, publikumsfaciliteter i Margrethe Kog nord og ved Vidåslusen	5,000			
Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget i alt	47,154	47,801	35,429	27,855
Socialudvalget				
Struktur og kapacitetsudvikling	1,875	1,875	1,875	1,875
Renoveringsplan for Voksen/Social	0,937	0,938	0,938	0,938
Renoveringspulje til værksteder § 103/104	0,937	0,938	0,938	0,938
Socialudvalget i alt	1,875	1,875	1,875	1,875
Sundhedsudvalget				
Basisanlæg	0,533	0,533	0,533	0,533
Udskiftning maskinel Fælleskøkken	0,533	0,533	0,533	0,533
Sundhedsudvalget i alt	0,533	0,533	0,533	0,533
Kultur- og Fritidsudvalget				
Basisanlæg	5,006	5,006	5,006	5,006
Halrenoveringspulje	3,195	3,195	3,195	3,195
Tekniske installationer svømmehaller	1,065	1,065	1,065	1,065
Museum Sønderjylland	0,746	0,746	0,746	0,746
Struktur og kapacitetsudvikling	6,114	0,000	0,000	0,000
Udskiftning af græstæppe på kunstbanen i Løgumkloster	6,114			
Strategisk udvikling	3,500	3,500	3,500	3,500
Facilitetsstrategi	3,500	3,500	3,500	3,500
Kultur og Fritidsudvalget i alt	14,620	8,506	8,506	8,506
Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget				
Basisanlæg	0,526	0,526	0,526	0,526
Landsbypulje til understøttelse af LUP	0,526	0,526	0,526	0,526
Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget i alt	0,526	0,526	0,526	0,526
Børn- og Skoleudvalget				
Basisanlæg	0,421	0,421	0,421	0,421
Legepladser pulje til renovering	0,421	0,421	0,421	0,421
Struktur og kapacitetsudvikling	5,533	0,000	0,000	0,000
Faglokaler på skolerne	5,533			
Børn- og Skoleudvalget i alt	5,954	0,421	0,421	0,421
ANLÆG I ALT	123,907	122,852	104,990	80,133
Jordforsyning				
Køb/salg af jord og bygninger (køb 3,500 mio. kr./salg 5,000 mio. kr.)	-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
ANLÆG I ALT	122,407	121,352	103,490	78,633

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Økonomiudvalget			Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type	Forslag					
Basisanlæg ramme			6,122	6,122	6,122	6,122	6,122
1	Basisanlæg	Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	1,028	1,028	1,028	1,028	1,028
2	Basisanlæg	IT investeringer og netforbindelse skoler	3,706	3,706	3,706	3,706	3,706
3	Basisanlæg	Planlægningsopgaver	1,388	1,388	1,388	1,388	1,388
Basisanlæg i alt				6,122	6,122	6,122	6,122
Struktur og kapacitetsudvikling				0,000	0,000	0,000	0,000
Strategisk udvikling				47,125	57,070	92,579	75,297
4	Strategisk udvikling	Erhvervsudvikling		0,421	0,421	0,421	0,421
5	Strategisk udvikling	Zeppelin Tønder		1,962	1,962	1,000	1,000
6	Strategisk udvikling	Masterplan for Tønderhallerne		9,253	9,253	41,000	41,000
7	Strategisk udvikling	Tønninggaard - Dannet af Havet		0,000	4,150	0,000	0,000
8	Strategisk udvikling	Foreningen Museum Wegner		3,018	6,036	6,036	0,000
9	Strategisk udvikling	Tønder 2030 / pulje til fremtidens skole og dagtilbud		12,471	27,796	44,122	0,000
10	Strategisk udvikling	Museum Sønderjylland - helhedsplan		20,000	7,452	0,000	0,000
11	Strategisk udvikling	Ikke disponeret pulje		0,000	0,000	0,000	32,876
I alt				47,125	57,070	92,579	75,297
Økonomiudvalget i alt				53,247	63,192	98,701	81,418

Økonomiudvalget

Område: Beredskab

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til beredskabsområdet, som konkretiseres af beredskabskommissionen for Brand & Redning Sønderjylland.

Der er indgået en kommunal samarbejdsaftale mellem de tre kommuner Tønder, Aabenraa og Haderslev.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,028	1,028	1,028	1,028
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,028	1,028	1,028	1,028
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

IT investeringer og netforbindelse skoler

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til IT investeringer og netforbindelse på skoler fordelt på følgende to rammer:

Løbende IT investeringer, herunder

- Servere/storage backup
- Licensudskiftninger
- Hardware udskiftning
- Netværk/Firewall
- Telefoni

Udskiftning af netforbindelser.

Beløb i årene fra 2027 til 2030 er reduceret med 0,500 mio. kr. (beløb foreslås flyttet fra anlæg til drift - årlige licensbetalinger).

Budgettal 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	3,706	3,706	3,706	3,706
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,706	3,706	3,706	3,706
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Planlægning

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Planlægningsopgaver

Beskrivelse:

Hovedparten af de fysiske planlægningsopgaver gennemføres som anlægsprojekter under Økonomiudvalget. Det konkrete arbejde udføres af Ejendom og Plan & Drift i Teknik og Miljø forvaltningen.

Alt arbejde med udarbejdelse af lokalplaner, kommuneplantillæg, miljøvurderinger forudsættes udarbejdet af eksterne konsulenter, og Tønder Kommunes opgaver er således hovedsageligt styring, kvalitetssikring og politisk fremstilling.

For normale lokalplansager forventes et internt ressourceforbrug på 1 stilling pr. måned pr. sag. Hvis Tønder Kommune finansierer lokalplanen forventes en konsulentudgift på 100.000 kr. pr. sag. En større sag svarer til 3 normale sager.

Ved de eksternt finansierede normale eller større lokalplansager, forventes en kommunal følgeudgift på i alt 200.000 kr til udarbejdelse af supplerende undersøgelser og planændringer, som ikke kan kræves finansieret eksternt.

Udover midler på anlægsbudgettet afholdes udgifter til driftsopgaver og herunder juridisk bistand som driftudgifter i regi af Ejendom, Plan & Drift.

Det forventes at behovet for planlægningsarbejder i Tønder Kommune øges over de kommende år indenfor særligt vedvarende energi og den grønne omstilling.

Til formålet er der årligt afsat en pulje 1,4 mio. kr. (i 2027 pl).

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,388	1,388	1,388	1,388
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,388	1,388	1,388	1,388
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Erhverv

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Erhvervsudvikling

Beskrivelse:

Årlig anlægspulje til kommunal medfinansiering af nye udviklingsinitativer og øvrige erhvervsudviklingsprojekter.

Puljen reguleres årligt med KL's fremskrivningsprocenter.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,421	0,421	0,421	0,421
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,421	0,421	0,421	0,421
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Keld I. Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Zeppelin Tønder

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2025 er der fortsat opbakning til at prioritere Zeppelin Tønder:

Siden budget 2020 har der været afsat en årlig anlægsramme på ca 2. mio. kr. årligt.

Budgetforligstekst fra 2020;

"Forligskredsen er enig om, at prioritere projektet og dets stedbundne kvaliteter. Det vurderes at projektet kan være afgørende for at tiltrække endnu flere gæster til kommunen, og der er enighed om at afsætte en yderligere anlægsramme på 2 mio. kr. årligt til understøttelse af det forberedende arbejde."

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,962	1,962	1,000	1,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,962	1,962	1,000	1,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Masterplan for Tønderhallerne

Beskrivelse:

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. august 2019 Masterplanen for Tønderhallerne. Det var en væsentlig forudsætning for godkendelsen, at der ved udmøntning af planen skulle arbejdes intenst med ekstern finansiering.

I forbindelse med godkendelse af planen blev der tilknyttet en programleder og nedsat en styregruppe med repræsentanter fra direktionen, projektleder samt 2 repræsentanter fra Tønderhallerne og 1 repræsentant fra fodbold. (Klubhus for alle)

I forbindelse med masterplanen er der tidligere etableret multiplads med forskellige aktiviteter med bl.a. multibane, padelbane, crossfit m.m. Der er lavet reception ved hallernes hovedindgang. Bilforhandlerbygningerne er opkøbt og nedrevet, og område er midlertidigt forskønnet.

Som en del af masterplanen er der gennemført salg af vandrehjem, camping og autocamperplads samt oprettet ny juridisk struktur for Tønderhallerne.

Tekst revideret i august 2026:

I masterplanen arbejdes der med 84 mio. kr. til de resterende dele af planen. Dette er i faste 2019 priser. Fremskrivning med indeksering i forhold til BYG43 giver et beløb på 109 mio. kr. i 2027.

Pluskontoret Arkitekter har regnet på 2 modeller. Om og udbygning af Hal 2 vil koste 93 mio. kr. En nybygning af Hal 2 vil koste 111 mio. kr. Begge priser inkluderer gennemførelse af hele den resterende del af Masterplanen.

- Krydstorv
- Ny adgangsvej og stier
- Ny Hal 2 med skydebane

Til og med 2028 er der afsat 29 mio. kr. i ikke disponeret rådighedsbeløb. En nybygning af Hal 2 forudsætter at der afsættes yderligere 82 mio. kr. i rådighedsbeløb i årene 2029 - 2030. **(Beløbet på 82 mio. kr. indgår pt. ikke i den overordnede investeringsoversigt)**

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	9,253	9,253	41,000	41,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	9,253	9,253	41,000	41,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Tønninggaard - Dannet af Havet

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2023 fremgår det:

"Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at man støtter op om planerne for Tønninggaard og vil se velvilligt på projektet med et tilskud på 5 mio. kr. samt en tilsvarende kommunegaranti, når den øvrige finansiering til projektet er på plads"

I budgettet er der foreløbig reserveret 2,555 mio. kr. i 2026 og 2,555 mio. i 2027.

På KB den 30. april 2026 blev det godkendt at fremrykke 2,5 mio. kr. fra 2027 til 2026.

I december 2024 blev det offentliggjort at A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond giver en donation på 44 millioner kroner til almene Formål, som nu gør det muligt at føre Naturcentret Tønninggaard på Rømø op i en international klasse .

Etableringen af formidlingscentret har et samlet budget på 59 millioner kroner. Ud over donationen fra Møller Fonden bidrager Tønder Kommune og Tønninggaard med de resterende 15 millioner kroner. Det forventes at kunne åbne dørene i år 2028, og bliver en vigtig attraktion for både lokale, nationale og internationale gæster, der ønsker at forstå og opleve Vadehavet.

Det forventes heraf at Tønder Kommune bidrager med 10 mio. kr.

2,5 mio. kr. i 2026 (udbetalt i 2026)

2,5 mio. kr. i 2027 (udbetalt i 2026)

5,0 mio. kr. i 2028 (pga. fondsmoms er Tønder Kommunes nettoudgift 4,150 mio. kr.)

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter		4,150		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	4,150	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Projekter

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Foreningen Museum Wegner

Beskrivelse:

Af budgetaftalen for 2023 fremgår det:

"Kommunalbestyrelsen tilkendegiver, at man støtter op om planerne for Wegner Museet og vil se velvilligt på projektet. Det økonomiske driftstilskud er der ikke taget stilling til på nuværende tidspunkt, men der er en positiv indstilling til at stille en byggegrund med tilhørende p-plads til rådighed, når anlægssummen er finansieret"

Jf. budgetaftalen for 2025 fremgår det:

Museum Wegner bevilliges 0,500 mio. kr. i 2025. Kommunalbestyrelsen ønsker en status pr. 30.6.2025, og fremover vil udviklingsmidler være en del af kommunens samlede tilsagn.

Kommunalbestyrelsen har fået en status på arbejdet med etablering af Museum Wegner på det orienterende KB-møde i maj 2025.

På investeringsoversigten 2027 er der samlet afsat og reserveret 15,3 mio. kr. i 2027-2029 til formålet.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	3,018	6,036	6,036	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,018	6,036	6,036	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Strukturpulje

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Tønder 2030 / pulje til fremtidens skole og dagtilbud

Beskrivelse:

Jf. rammeudmeldingen er der foreløbig reserveret midler til Tønder 2030 / pulje til fremtidens skole og dagtilbud i årene

2027: 12 mio. kr.
2028: 28 mio. kr.
2029: 44 mio. kr.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	12,471	27,796	44,122	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	12,471	27,796	44,122	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Museum Sønderjylland - helhedsplan

Beskrivelse:

Museum Wegner har meddelt, at projektets omfang er uændret i forhold til hvad der tidligere er præsenteret for Tønder Kommune.

I budgetaftalen for 2024 er det besluttet:

"Planerne for etablering af Museum Wegner støttes med 15 mio. kr. i budgetperioden til anlæg alt inklusiv, samt driftstilskud på 200.000 kr. fra 2027 og fremover."

Tidsplan for projekt Museum Wegner:

September 2024 - september 2025: Arbejdet med fondsansøgninger påbegyndes - fastlæggelse af juridisk struktur m.v.

Efterår 2025 - efterår 2027: Byggefase, udstillingsforberedelser, ansøgning til mindre fonde om inventar, belysning, udstillingsgrej mm. samt udstillingsopsætning.

2028: Åbning

På investeringsoversigten er der samlet afsat og reserveret 27,5 mio. kr. i 2027-2028 til formålet. Heraf er der overført 22,5 mio. kr. fra 2026. Der er tillagt yderligere 5 mio. kr. til finansiering af fondsmoms.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	20,000	7,452		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	20,000	7,452	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Økonomiudvalget

Område: Pulje

Ansvarlig fagchef: Jenny Hansen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Ikke disponeret pulje

Beskrivelse:

I 2030 er der afsat en pulje til nye projekter som endnu ikke er disponeret.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2027	2028	2029	2030
Udgifter				32,876
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	0,000	0,000	32,876
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget		Vejl. fordeling 2027	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type Forslag					
Basisanlæg ramme		14,495	14,495	15,495	13,495	13,495
1	Basisanlæg Pulje til energioptimering	1,406	1,406			
2	Basisanlæg Pulje til miljø og naturgenopretning	0,927	0,927			
3	Basisanlæg Pulje til trafikssikkerhed, gaderenovering og kloakrenovering	8,100	8,100			
4	Basisanlæg Pulje til vej anlæg generelt	4,063	4,063	5,063	3,063	3,063
Basisanlæg i alt		14,495	14,495	15,495	13,495	13,495
Struktur og kapacitetsudvikling			15,739	21,386	7,514	6,860
5	Struktur og kapacitetsudvikling Landsbyfornyelse 2027-2030		3,500	3,500	3,500	3,500
6	Struktur og kapacitetsudvikling Bygningsforny. & skimmelsvamp 2027-2030		1,851	1,851	1,851	1,851
7	Struktur og kapacitetsudvikling Færdiggørelse af Kongevej m.m.		7,118	7,765	0,000	0,000
8	Struktur og kapacitetsudvikling Pulje til legepladser		1,509	1,509	1,509	1,509
9	Struktur og kapacitetsudvikling Brede A-udvalget, pulje til kortlægning og projektering		1,409	1,409	0,654	0,000
10	Struktur og kapacitetsudvikling Spildevandsplan 2028-2038		0,352	0,352	0,000	0,000
11	Nyt anlæg Vejanlæg i forbindelse med Tønnisgård		0,000	5,000	0,000	0,000
Strategisk udvikling			16,920	10,920	14,420	7,500
12	Strategisk udvikling Cykelstipulje - inkl. tilskud fra Vejdirektoratet		4,000	3,000	5,000	5,000
13	Strategisk udvikling Tønder Byfornyelsespulje		2,500	2,500	2,500	2,500
14	Strategisk udvikling Klimatilpasningspulje		2,000	2,000	3,000	0,000
15	Strategisk udvikling Udviklingsplan Rømø		0,920	0,920	0,920	0,000
16	Strategisk udvikling Byudviklingsplaner		2,500	2,500	3,000	0,000
17	Strategisk udvikling LIFE Wadden Sea Birds, Publikumsfaciliteter i Margrethe Kog nord		5,000	0,000	0,000	0,000
I alt			32,659	32,306	21,934	14,360
Jordforsyning			-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
18	Jordforsyning Køb/salg af jord og bygninger		-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget inkl. Jordforsyning i alt			45,659	46,301	33,929	26,355

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Pulje til energioptimering

Beskrivelse:

Puljen anvendes til investering i energibesparende foranstaltninger med en maksimal simpel tilbagebetalingstid på 13 år.

Investering i energibesparelser foretages for at reducere driftsomkostningerne og løfte bygningernes energimærkning.

Med en simpel tilbagebetalingstid på 13 år, er forrentningen af investeringerne ca. 7,5 %.

De opnåede besparelser ved investering i energioptimering anvendes til re-investering i energioptimering på andre bygninger.

Energimidlerne kan kombineres med vedligeholdelsesmidler og projektmidler så der kan findes bedre løsninger, med større besparelser, ved renovering af klimaskærmen, og derved på sigt få bedre energimærkninger for de kommunale bygninger i Tønder Kommune.

Energioptimeringer støtter op om FN's Verdensmål på flere områder.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,406	1,406	1,406	1,406
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,406	1,406	1,406	1,406
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Pulje til miljø og naturgenopretning

Beskrivelse:

Puljen er oprettet for at give mulighed for bedre at kunne anvende midlerne på tværs af de nedenfor nævnte områder, samt andre opgaver indenfor Naturområdet. Investeringer kan målrettes i de enkelte år og opsparing kan bedre elimineres.

Naturindsats

Kommunen skal gennemføre naturindsatser affødt af Naturplan 2016-21. Naturindsatserne vil blive gennemført i den 6-årige periode. Anlægsmidlerne skal anvendes til at igangsætte og styre gennemførelse af indsatserne. Forventes videreført i en ny 6-årig periode, fra 2022-27.

Vandløbsindsats

Kommunen skal gennemføre vandløbsindsatser affødt af Vandområdeplan 2016-21. Forventes videreført i en ny 6-årig periode, fra 2022-27.

Naturstier, - formidling og istandsættelse

Forslaget omfatter initiativer til forbedring af borgeres og turisters adgang til og formidling af bynær natur og naturen på Rønmø samt andre bynære stier i forbindelse med arbejdet med udviklingsplaner for at skabe bedre rammer for det Gode Liv.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,927	0,927	0,927	0,927
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,927	0,927	0,927	0,927
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Pulje til trafikssikkerhed, gaderenovering og kloakrenovering

Beskrivelse:

Trafikssikkerhed:

Den årlige pulje til trafikssikkerhed samler tidligere mindre puljer, trafikplanprojekter i centerbyerne og skolevejsforbedringer. Forvaltningen modtager ønsker og projektforslag fra borgerne, lokalråd, skoler og udviklingsplaner i landområder.

Projekter baseret på sortpletudpegnung, som Korskrokrydset syd for Bedsted, og projekter fra Trafikssikkerhedsplanen forelægges Trafikssikkerhedsrådet sammen med forslag fra trafikplanerne, borgere, skoler og lokalforeninger til prioritering. Trafikssikkerhedsrådets anbefalinger forelægges Teknik- og Miljøudvalget for endelig prioritering.

Gaderenovering:

I Tønder By og centerbyerne er der behov for renovering af bygader, som går ud over almindelig vedligeholdelse.

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget anbefaler, at der afsættes et årligt beløb til gaderenovering af projekter på listen over gaderenoveringsprojekter.

Kloakrenovering:

Projektet følger renovering af kloakledninger udført af Tønder Forsyning A/S. Ved kloakrenoveringer er der ofte behov for fornyelse af rendestensbrønde, stikledninger og reetablering af vej- og fortovsarealer, udover hvad ledningsejeren skal dække.

Tønder Forsyning A/S reviderer årligt deres byggeprogram.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	8,100	8,100	8,100	8,100
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	8,100	8,100	8,100	8,100
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

☐

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

☐

Pulje til vej anlæg generelt

Beskrivelse:

Renovering af broer - basispulje:

Pulje til renovering af broer eller andre øremærkede vedligeholdelsesarbejder.

Asfaltering af grusveje:

Tønder Kommunes vejnet inkluderer over 300 km grusveje. Vej og Park modtager ofte henvendelser fra borgere om asfaltering af delstrækninger, primært på grund af støvgener og fremkommelighed.

Forvaltningen opdaterer løbende henvendelse om nye ønsker til asfaltering af vejstrækninger.

Pulje til politisk prioritering.

Opgradering af busstoppesteder:

Køreplanerne for den kollektive trafik er ændret, men mange stoppesteder og busterminaler er ikke tidssvarende og ikke i så god stand længere. Investeringen skal afhjælpe mangler, forbedre kundeoplevelsen og servicen for passagerer, især elever og uddannelsessøgende.

Prioritering af opgradering af busstoppesteder:

1. Anlæg af nye stoppesteder.
2. Renovering af busstationer i center- og lokalbyer.
3. Opgradering af busholdepladser i landsbyer.
4. Opgradering af busstoppesteder i by- og landområder.

Ændring til budget 2027 og overslagsår:

Pulje til vej anlæg generelt er reduceret med 4,0 mio. kr. i 2027 og 3,0 mio. kr. i 2028 og fra 2029 med 5,0 mio. kr. årligt til prioritering af cykelstipulje - inkl. tilskud fra Vejdirektoratet og foreslås omplaceret til Strategisk udvikling under Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget.

Drøftet i Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget den 3. februar 2026 og indgår i det videre arbejde med budget 2027.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	4,063	5,063	3,063	3,063
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	4,063	5,063	3,063	3,063
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Byfornyelse og bygningsrenovering

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Landsbyfornyelse 2027-2030

Beskrivelse:

Der forventes løbende at ville være en pulje for landsbyfornyelse fremover, hvor der gives statsrefusion i forhold til den årlige udmelding fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Rammerne for puljen udmeldes typisk omkring marts til maj det følgende budgetår, hvor også tilskudsgraden fastsættes endeligt. Vi har tidligere år søgt puljen til landsbyfornyelse som normalt finansieres i omegnen med 60% af udgifterne fra statens side.

Dertil afsættes afledt drift, da en del af den nedrevne boligmasse, er boliger Tønder Kommune opkøber, og har dertilhørende drifts- og vedligeholdelsesudgifter på arealpleje efterfølgende, ligesom administration af puljen er udenfor det refusionsbelagte område.

Det forventes at puljen i 2027 fortsat vil blive medfinansieret med op til 60% af udgifterne fra staten.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	9,000	9,000	9,000	9,000
Indtægter	-5,500	-5,500	-5,500	-5,500
Anlægsudgifter i alt	3,500	3,500	3,500	3,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO₂-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Byfornyelse og bygningsrenovering

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Bygningsforny. & skimmelsvamp 2027-2030

Beskrivelse: For undersøgelser

Puljen til Bygningsfornyelse og skimmelsvamp vedr. ombygning og istandsættelse af boliger, istandsættelse af forsamlingshuse samt privat erhverv, der ombygges til udlejningsboliger. Reglerne findes i lov om byfornyelse og udvikling af byer. Formålet med reglerne er, at skabe velfungerende boliger og boligområder.

Da Tønder Kommune har en forholdsvis gammel bygningsmasse, men også i høj grad en bevaringsværdig bygningsmasse, er det vigtigt fortsat at rydde op i bygningerne og sørge for, at de bliver holdt i pæn stand. Det kan være delvis nedrivning og delvis renovering.

Der sendes endvidere et signal til udlejere af dårlige boliger om, at Tønder Kommune gør noget for at fjerne sundhedsfarlige boliger og der ønskes gode lejligheder for alle borgere i kommunen.

I sager med lejligheder med skimmelsvamp har kommunen en handlepligt og der er derfor behov for, at der fortsat afsættes midler til denne type sager. Derudover kan der ligeledes være udgifter til genhusning.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,851	1,851	1,851	1,851
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,851	1,851	1,851	1,851
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Færdiggørelse af Kongevej m.m.

Beskrivelse:

Omfatter det samlede projekt for Kongevej, forpladsen ved Museum Sønderjylland samt adgangsvej til parkeringspladsen Ved Slotsbanken.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	7,118	7,765		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	7,118	7,765	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Legepladser

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Pulje til legepladser

Beskrivelse:

Anlægspulje til opgradering og nye legepladser.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,509	1,509	1,509	1,509
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,509	1,509	1,509	1,509
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Brede Å-udvalget, pulje til kortlægning og projektering

Beskrivelse:

Anlægspulje til kortlægning og projektering.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,409	1,409	0,654	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,409	1,409	0,654	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Jens Yde

ANLÆG

Budget 2027-2030

Struktur og kapacitetsudvikling

Spildevandsplan 2028-2038

Beskrivelse:

Fra den 1. januar 2028 skal opdateret spildevandsplan træde i kraft gældende for årene 2028-2037. En vedtaget spildevandsplan fastlægger rammerne for den måde spildevandet (både regnvand og sanitært spildevand) skal behandles i kommunen. Planen er det retlige grundlag for at gennemføre tiltag indenfor spildevandsområdet, f.eks. lukninger af renseanlæg, overløb, kloakeringer og septarkloakeringer. Overordnet er spildevandsplanen bindende for kommunes administration, mens den for borger og virksomheder er en forhåndsorientering om de tiltag, man kan forvente vil ske på spildevandsområdet.

Den gældende spildevandsplan er i perioden suppleret med 10 tillæg til spildevandsplanen i forbindelse med tilretninger og effektueringer af planlagte tiltag indenfor spildevandsområdet.

Forvaltningen skal bruge anlægsmidler til at indkøbe konsulenthjælp som hjælp til at løse opgaven med en opdateret spildevandsplan. Der skal bl.a. gennemføres en omfattende opdatering af den eksisterende kortlægning af spildevandsforholdene, afklares kommende tiltag omkring terrænnært grundvand vandløbstilstand, klimatilpasninger m.v., hvoraf store dele er i tæt samarbejde med Tønder Forsyning. Alt sammen tiltag, der skal danne grundlaget for den fremtidige plan.

Spildevandsplanen har betydning for en række virksomheder og borgere i Tønder Kommune, som bliver omfattet af spildevandsplanen.

Forvaltningen forventer at skulle bruge 1 årsværk i forbindelse med udarbejdelse af opdateret spildevandsplan i løbet af 2026 og 2027. Derudover vil der løbende blive behov for udarbejdelse af tillæg til spildevandsplanen i takt med udmøntning af planen. Samtidig forventer forvaltningen at skulle købe og forventeligt udbyde konsulentbistand for ca. 1.000.000 dkr, ligesom der kan komme ekstra udgifter til IT-understøttelse. Udgifterne forventes at fordele sig med ca. 350.000 dkr. i 2026 og 350.000 dkr. i 2027. De resterende 300.000 dkr. vil fordeles i årene 2028 - 2037, når der skal udarbejdes tillæg til spildevandsplanen.

Lovgrundlag: Miljøbeskyttelsesloven, Spildevandsbekendtgørelsen.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,352	0,352		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,352	0,352	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Nyt anlæg

Vejanlæg i forbindelse med Tønnisgård

Beskrivelse:

Foreløbigt anslået beløb til etablering og opgradering af vejanlæg til og fra Tønnisgård i forbindelse med udvidelsen af formidlingscentret.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter		5,000		
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,000	5,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Veje og stier

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Cykelstipulje - inkl. tilskud fra Vejdirektoratet

Beskrivelse:

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget ønsker at Økonomiudvalget tager stilling til, at der på Investeringsoversigten under Strategisk udvikling på udvalgets område afsættes en pulje årligt til cykelstipprojekter inkl. tilskud fra Vejdirektoratet.

Forslag til fordeling:

2027:	4,0 mio. kr.
2028:	3,0 mio. kr.
2029 og 2030:	5,0 mio. kr.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	4,000	3,000	5,000	5,000
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	4,000	3,000	5,000	5,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Byfornyelse og bygningsrenovering

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Tønder Byfornyelsespulje

Beskrivelse:

Tilskud efter Byfornyelsesloven er ændret fra 2020, således at de statslige midler alene fremover i Landbyfornyelsespuljen kan anvendes i byer med under 4.000 indbyggere.

Det betyder, at den indsats som igennem årene har været i Tønder By omkring mere fokus på bygningsforbedring samt tilbageføring og renovering af den unikke bygningskulturarv, ikke længere kan ske med tilskud fra Byfornyelsespuljen hvor staten er medfinansierende.

I den forbindelse er det tidligere politisk besluttet, at der afsættes en særlig pulje til fortsat at kunne give tilskud til sådanne arbejder i Tønder By, da det er en proces, som bidrager til positiv udvikling af Tønder By samt har stor betydning for incitamentet til øvrige investeringer i området.

Puljen vil som udgangspunkt kunne anvendes under Byfornyelseslovgivningens rammer, men med 100 % kommunal finansiering.

Puljemidlerne er oprindelig afsat til og med 2026 med 1,925 mio. kr., men blev i forbindelse med budget 2026 også afsat i overslagsårene 2027-2029.

Dertil søges beløbet hævet i overslagsårene til opfyldelse af Visionsplanen 2035 for Tønder Midtby, som vil have mindre indsatser som søges løftet af puljen - i forhold til områdefornyelser.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	2,500	2,500	2,500	2,500
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,500	2,500	2,500	2,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Klimatilpasningspulje

Beskrivelse:

Der er til stadighed fokus på at tilvejebringe klimatilpasningsløsninger i forhold til Vores Klimahandlingsplan. Der er dog ikke afsat midler til planens implementering siden vedtagelsen i 2023.

Der foreslås derfor til en opstart samt for at sikre en fortsat fokus og involverende proces omkring klimatilpasning, at der afsættes en pulje som generelt dækker klimatilpasningen fra Vores Klimahandlingsplan.

Der vil de kommende år ske yderligere tiltag, som også er statslige krav, som skal håndteres. Det forestående arbejde er eksempelvis udarbejdelse af en Risikoplan for Rømø - som skal gennemføres i 2026-2027, og som kan løftes af denne pulje.

Dertil så ser vi ind i, at der også skal ske håndtering af øvrige klimatilpasningsprojekter, som ikke alene dækker vand - men alle de øvrige elementer også.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	2,000	2,000	3,000	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,000	2,000	3,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Udviklingsplan Rømø

Beskrivelse:

Der er udarbejdet en samlet udviklingsplan "En fælles retning for Rømø 2025", som blev præsenteret i november 2018, og der er i 2019 arbejdet med udmøntningen af de nødvendige aktiviteter.

Der indgår fem strategier i udviklingsplanen, der skal styrke udviklingen af helårsturisme og dermed bidrage til udvikling af erhverv, bosætning og turisme på Rømø:

- Styrk identiteten
- Styrk naturoplevelsen
- Forskøn ankomsten
- Styrk bymiljøet
- Saml kræfterne

Til hver strategi er knyttet et antal konkrete indsatser, som skal understøtte strategierne. I 2021 færdiggøres den strategiske indsats for Styrk identiteten og fokus vil fremefter være på strategierne Styrk naturoplevelsen, Forskøn ankomsten og Styrk bymiljøet. Herunder kan f.eks. prioriteres opfølgning på mulighedsstudiet for Lakolk, byudvikling i Kongsmark og Havneby, videreudvikling af natur- og erhvervsaktiviteter mv.

I 2025 pågår der revision af Udviklingsplanen for Rømø. Denne bliver færdig til politisk behandling primo 2026 - hvortil der fortsat vil være indsatser som understøttes igennem denne pulje.

Økonomi:

For fortsat at søge udviklingen af Rømø i retningen fra Udviklingsplanen, vil der være indsatser fremadrettet som skal søges realiseret. Derfor ønskes fortsat afsat anlægsmidler på 0,920 mio. kr. i 2027-2029.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,920	0,920	0,920	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,920	0,920	0,920	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Byudviklingsplaner

Beskrivelse:

I Tønder Kommune har vi god erfaring med at arbejde strategisk i udviklingen af byer og lokalområder. Med dette projekt styrkes den strategiske tilgang i centerbyerne.

- I Skærbæk by kan en udviklingsplan sætte fokus på transformation og byomdannelse samt byudvikling; ved at identificere byens potentialer, kan nogle områder transformeres, gentænkes og omdannes. Hertil er der behov for fokus på, hvorledes byen bør udvikle sig med ny bebyggelse. En udviklingsplan for Skærbæk kan desuden skabe synergi med Udviklingsplanen for Rømø 2025 - som trækker meget på samme hammel og samme potentiale til Skærbæk.

- En udviklingsplan for Løgumkloster vil kunne bygge videre på områdefornyelsesprojektet i byen samt BID forløbet. Ved at gøre dette kan der sættes et afgørende fokus på byens muligheder for byudvikling både ift. bebyggelsen og livet i byen.

- En udviklingsplan for Bredebro vil kunne bygge videre på hidtidige byudviklingsprojekter samt BID forløb. Ved at gøre dette kan der sættes et afgørende fokus på byens muligheder for byudvikling både ift. bebyggelsen og livet i byen. Styrkelsen af den strategiske tilgang til byudvikling skal baseres på involverende processer og lokale ressourcer. Der kan trækkes på erfaringer fra andet strategisk byudviklingsarbejde i kommunen, men der kan desuden skabes synergi ved at satse på de tre områder over de næste år.

Der pågår i 2025 arbejde med udarbejdelse af de 3 ovenstående byudviklingsplaner, dertil er der byudviklingsplan som er "drift" for Toftlund og Højer.

Indsatsen vil bidrage til at udløse et stort potentiale for, i hele Tønder Kommune, at tiltrække borgere, gæster og erhverv i attraktive omgivelser på tværs af kommunen. Da dette ikke er de første nyere udviklingsplaner, som Tønder Kommune lægger op til, vil opdraget hertil også være at søge at trække paralleler til alle de allerede udarbejdede planer - for at se hvorledes, der kan søges synergi imellem vore dejlige landsbyer og områdebyer til et fælles bedste i netværksdannelse. Så planerne vil også søge at understøtte et endnu tættere samspil imellem områderne, så kommunen samlet set bliver et endnu bedre sted at bo i, gæste eller arbejde i.

På baggrund af resultatet af de etablerede projekter i byerne, forventes der at være en årlig afledt drift. Efter gennemførelse af et konkret projekt, vil der i den forbindelse blive søgt om et budget til den afledte drift.

Der søges med en forlængelse af puljen fra 2026 og frem i overslagsårene en ramme, som vil kunne anvendes til de umiddelbare indsatser for byudviklingen i Højer, Bredebro, Skærbæk, Toftlund og Løgumkloster. Større økonomiske indsatser vil blive løftet som særskilte projekter.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	2,500	2,500	3,000	
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	2,500	2,500	3,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Miljø og natur

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

LIFE Wadden Sea Birds, Publikumsfaciliteter i Margrethe Kog nord

Beskrivelse:

Projektstatus for LIFE Wadden Sea Birds i Margrethe Kog Nord:

Baggrund: Projektet er en del af Tøndermarsk Initiativet og har en tidsplan fra 2020 til 2026. Det er medfinansieret af EU's LIFE-program og omfatter ca. 230 ha.

Formål:

- Udvikling af Margrethe Kog Nord som naturområde med forbedrede levesteder for fugle.
- Klimatilpasning ved at etablere et højvandsreservoir.
- Fremme lokalområdets attraktivitet og skabe nye muligheder for lokal fødevarerproduktion.
- Bidrage til natur- og landskabsformidling.

Nye initiativer:

- 1,5 km sti gennem Margrethe Kog Nord.
- Fugleskjul og formidlingsbase.
- Udstilling og forbedrede faciliteter ved Vidåslusen.

Drift og vedligehold:

Tønder Kommune står for pleje, drift og tilsyn af naturarealer og friluftsfaciliteter. Projektets anlægsfase forventes at være 2026-2027.

Økonomi:

Anlægsudgifterne til vandparkeringsløsningen forventes at overstige det opfindelige budget med ca. 3 mio. kr, grundet at den nærmere projektering har vist ændrede løsningsforslag er nødvendige for at funktionen til at være optimal.

De tre rekreative projekter har p.t. et samlet, skønnet budget på ca. 26 mio. kr., der forventes finansieret gennem eksterne fondsmidler og kommunal medfinansiering. Derudover kan LIFEprojektet bidrage med 1 mio. kr. Samlet er der p.t. sikret finansiering af 6 mio. kr. Der er indledt positive drøftelser med fonde om yderligere finansiering af projekterne. Forvaltningen oplyste TMU/KVU om sagen i marts 2025, hvor det forventedes at de rekreative tiltag vil skulle medfinansieres af Kommunen med 5 mio. kr.

Sagen er oversendt til budgetbehandling fra Teknik og Miljøudvalget og fra Klima, Vækst- og Udviklingsudvalget i marts 2025

Økonomien her omfatter både den rekreative del samt vandparkeringsløsningen.

Afledt drift svarende til 2 % af anlægssummen

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2027	2028	2029	2030
Udgifter	5,000			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	5,000	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Teknik-, Miljø- og Klimaudvalget

Område: Øvrigt

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Jordforsyning

Køb/salg af jord og bygninger

Beskrivelse:

Pulje afsat til Jordforsyningens anlægsområde.

Brutto udgift 3,5 mio. kr.

Brutto indtægt -5,0 mio. kr.

Anlægsmidlerne anvendes formålsnært. Dvs. de kan anvendes til alle nødvendige og direkte relaterede omkostninger ved tilvejebringelse og klargøring af kommunale arealer.

Puljen kan anvendes til afdækning af fx geotekniske undersøgelser før igangsætning af ny byggemodning. Til arkæologiske forundersøgelser efter museumsloven.

Salgsindtægterne konteres ligeledes i puljen og er dermed med til at oppebære anlægsudgifterne ved fx jordkøb og byggemodning.

Puljen forventes at give et netto overskud på årligt 1,5 mio. kr. som kommer fra indtægter for salg af jord og bygninger.

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	3,500	3,500	3,500	3,500
Indtægter	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
Anlægsudgifter i alt	-1,500	-1,500	-1,500	-1,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Socialudvalget

Socialudvalget			Budget	Overslagsår	Overslagsår	Overslagsår
Nr.	Type	Forslag	2027	2028	2029	2030
Struktur og kapacitetsudvikling			1,875	1,875	1,875	1,875
1	Struktur og kapacitetsudvikling	Renoveringsplan for Voksen/Social	0,937	0,938	0,938	0,938
2	Struktur og kapacitetsudvikling	Renoveringspulje til værksteder § 103/104	0,937	0,938	0,938	0,938
I alt			1,875	1,875	1,875	1,875
Socialudvalget i alt			1,875	1,875	1,875	1,875

Renoveringsplan for Voksen/Social

Beskrivelse:

Langsigtet renoveringsplan for botilbudsområdet. Renoveringsplanen indeholder forskellige arbejder, herunder nedrivning af bygninger og diverse vedligeholdelsesarbejde både indvendigt og udvendigt.

Tønder Kommune er salgskommune af mellemkommunale pladser, som benyttes af en lang række kommuner i hele landet. Det er derfor vigtigt, at rammer og omgivelser fremstår velholdte og indbydende med gode muligheder for at indrette og omstille tilbuddet i forhold til efterspørgslen.

Anlægsprojekterne understøtter indsatser i strategien for kvalitet i botilbud, og dermed den fortsatte kvalitetsudvikling og løbende omstilling af bygningsmassen på botilbudsområdet.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,937	0,938	0,938	0,938
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,937	0,938	0,938	0,938
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Renoveringspulje til værksteder § 103/104

Beskrivelse:

Renoveringspulje til at imødegå løbende behov for mindre renoveringer på aktivitets-, samværs- og beskæftigelsestilbuddene indenfor Voksen Social.

Tilbuddene er kendetegnet ved hele tiden at skulle indrette sig efter den aktuelle borgergruppe, med ændringer i aktiviteter, produktioner, indretninger mv. Tilbuddene er i øvrigt kendetegnet ved, at rammer og omgivelser ofte har behov for en istandsættelse grundet dagligt hårdt slid.

Tønder Kommune er salgskommune for en række andre kommuner i landet. Det er derfor vigtigt, at rammer og omgivelser fremstår velholdte og giver gode muligheder for at indrette tilbuddene efter den efterspurgte borgermålgruppe.

På den baggrund søges om reservering af et fast årligt anlægsbeløb, som kan benyttes på aktivitets-, samværs- og beskæftigelsestilbuddene.

Anlægsprojekterne vil understøtte indsatsen i strategien for kvalitet i botilbud, herunder at rammerne på beskæftigelses-, aktivitets- og samværsområdet matcher borgernes funktionsniveauer.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,937	0,938	0,938	0,938
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,937	0,938	0,938	0,938
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Sundhedsudvalget			Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type	Forslag					
Basisanlæg ramme			0,526	0,533	0,533	0,533	0,533
1	Basisanlæg	Udskiftning maskinel fælleskøkken	0,533	0,533	0,533	0,533	0,533
Basisanlæg i alt				0,533	0,533	0,533	0,533
Sundhedsudvalget i alt				0,533	0,533	0,533	0,533

Sundhedsudvalget

Område: Pleje og Omsorg

Ansvarlig fagchef: Anita Imhof Meggers

ANLÆG

Budget 2026-2029

Basisanlæg

Udskiftning maskinel fælleskøkken

Beskrivelse:

Pulje til udskiftning af maskinel i fælleskøkkenet.

Området har større maskinel der løbende skal udskiftes.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.

	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,533	0,533	0,533	0,533
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,533	0,533	0,533	0,533
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Kultur- og Fritidsudvalget		Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type Forslag					
Basisanlæg ramme		5,006	5,006	5,006	5,006	5,006
1	Basisanlæg Halrenoveringspulje	3,195	3,195	3,195	3,195	3,195
2	Basisanlæg Tekniske installationer svømmehaller	1,065	1,065	1,065	1,065	1,065
3	Basisanlæg Museum Sønderjylland	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746
Basisanlæg i alt			5,006	5,006	5,006	5,006
Struktur og kapacitetsudvikling			6,114	0,000	0,000	0,000
4	Struktur og kapacitetsudvikling Udskiftning af græstæppe på kunstbanen i Løgumkloster		6,114	0,000	0,000	0,000
Strategisk udvikling			3,500	3,500	3,500	3,500
5	Strategisk udvikling Facilitetsstrategi		3,500	3,500	3,500	3,500
I alt			9,614	3,500	3,500	3,500
Kultur- og Fritidsudvalget i alt			14,620	8,506	8,506	8,506

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Halrenoveringspulje

Beskrivelse:

Pulje til ekstraordinær vedligeholdelse og renovering af idrætshaller.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	3,195	3,195	3,195	3,195
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,195	3,195	3,195	3,195
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Tekniske installationer svømmehaller

Beskrivelse:

Pulje til tekniske installationer og vedligeholdelse for de tre svømmehaller i hhv. Arrild, Skærbæk og Tønder.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	1,065	1,065	1,065	1,065
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	1,065	1,065	1,065	1,065
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Museer

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Museum Sønderjylland

Beskrivelse:

Udover driftstilskuddet til Museum Sønderjylland yder de fire sønderjyske kommuner tilskud til museets anlægsudgifter.

Udgiften fordeles mellem kommunerne efter folketal opgjort i tredje kvartal før tilskudsåret.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,746	0,746	0,746	0,746
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,746	0,746	0,746	0,746
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget**Område:** Idrætsfaciliteter**Ansvarlig fagchef:** Kia Fog Kristensen**ANLÆG****Budget 2027-2030****Struktur og kapacitetsudvikling****Udskiftning af græstæppe på kunstbanen i Løgumkloster****Beskrivelse:**

Banens tilstand følges løbende af en ekstern fagperson, som laver en visuel vurdering af banens tilstand, af banens overflade samt græstæppet er løftet i de fire banehjørner for at se tilstand på shockpad underlaget.

Den eksterne fagperson konkluderer:

Græstæppets slidtage er ved at have nået et kritisk niveau, i forhold til at det kan anvendes til boldspil, uanset hvilket niveau der spilles på. Forvaltningen er i dialog med banens brugere om at finde løsninger.

Derfor er en udskiftning af græstæppe og eventuelt underlag ved at være en presserende opgave.

Når opgaven ikke har været prioriteret, skyldes det en udfordring med at finde en type af underlag, med de samme spillemæssige gode egenskaber som gummigranulat. Gummigranulat udfases fra 2031, hvilket betyder at en ny bane ikke ville være afskrevet, og derfor har forvaltningen skubbet udskiftningen.

Der blev på budget 2026 afsat midler til en rådgiver, der skal være med til at finde den rette løsning, som vil opfylde både de miljømæssige og spillemæssige krav.

Det er forventningen, at der ligger et projektforslag, som kan behandles politisk i forbindelse med budgetforhandlinger for 2027.

Siden banen blev anlagt i 2011 er kravene til de miljømæssige foranstaltninger blevet skærpet, herunder krav til at undgå svind af granulat. Svind opstår bl.a. når evt. sne skubbes ud af banen og når spillerne forlader banen. Det betyder, at der vil skulle etableres sluser for spillere og maskiner, der skal ind og ud af banen, og granulatsikring hele vejen rundt om banen.

Blandt andet derfor vil anlægsudgiften være større end på de senest anlagte baner.

Forvaltningen forventer, at det samlede projektforslag vil koste 6,1 mio. kr., herunder udskiftning af græstæppe og etablering af sluser m.v, der lever op til de nugældende miljøkrav.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	6,114			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	6,114	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

N

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Kultur- og Fritidsudvalget

Område: Idrætsfaciliteter

Ansvarlig fagchef: Kia Fog Kristensen

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Facilitetsstrategi

Beskrivelse:

Facilitetsstrategien blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i november 2024.

Til implementering af facilitetsstrategien, ønsker Kultur- og Fritidsudvalget tilskud fra den afsatte anlægsramme vedrørende Tønder 2030.

Udvalget er i gang med første fase, der handler om at finde råderum inden for eget budgetområde, samt en gennemgående revision af tilskudsregler på området, der skal være med til at understøtte implementeringen af strategiens målsætninger.

Desuden er forvaltningen ved at afsøge mulighederne for, at fonde kan bidrage med tilskud til implementeringen af delelementer i planen.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	3,500	3,500	3,500	3,500
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	3,500	3,500	3,500	3,500
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget			Vejl. fordeling basisanlæg	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type	Forslag					
Basisanlæg ramme			0,526	0,526	0,526	0,526	0,526
1	Basisanlæg	Landsbypulje til understøttelse af LUP	0,526	0,526	0,526	0,526	0,526
Basisanlæg i alt			0,533	0,526	0,526	0,526	0,526
Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget i alt				0,526	0,526	0,526	0,526

Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalget

Område: Puljer

Ansvarlig fagchef: Lars-Erik Skydsbjerg

ANLÆG

Budget 2027-2030

Basisanlæg

Landsbypulje til understøttelse af LUP

Beskrivelse:

Der blev i forbindelse med budget 2022 afsat en årlig pulje til økonomisk støtte af forskønnelse og udvikling i lokalområderne i kommunen.

Puljen er afsat for at kunne yde økonomisk støtte til ansøgning fra lokalråd i hele Tønder Kommune, der ønsker at gennemføre et projekt, der giver udvikling eller forskønnelse i et af kommunens lokalområder.

Det er med baggrund i, der hvor der er udarbejdet en LUP (Lokal Udviklings Plan) eller BLUP (Bæredygtig Lokal Udviklings Plan). Tilskuddet gives til projekter eller indsatser som er beskrevet i de gældende planer.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,526	0,526	0,526	0,526
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,526	0,526	0,526	0,526
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Investeringsoversigt

Beløb i mio. kr. i 2027 pl

Børn- og Skoleudvalget		Vejl. fordeling baisanlæg	Budget 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029	Overslagsår 2030
Nr.	Type	Forslag				
Baisanlæg ramme		0,421	0,421	0,421	0,421	0,421
1	Baisanlæg	Legepladser pulje til renovering	0,421	0,421	0,421	0,421
Baisanlæg i alt			0,421	0,421	0,421	0,421
Struktur og kapacitetsudvikling			5,533	0,000	0,000	0,000
2	Strategisk udvikling	Faglokaler på skolerne	5,533	0,000	0,000	0,000
I alt			5,533	0,000	0,000	0,000
Børn- og Skoleudvalget i alt			5,954	0,421	0,421	0,421

Legepladser pulje til renovering

Beskrivelse:

Puljen afsættes til den løbende renovering af legepladser ved skole- og dagtilbud.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	0,421	0,421	0,421	0,421
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	0,421	0,421	0,421	0,421
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000
Klima- og bæredygtighedsvurdering:				

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)

Børn- og Skoleudvalget

Område Uddannelse

Ansvarlig fagchef: Jacob Svarre Winther

ANLÆG

Budget 2027-2030

Strategisk udvikling

Faglokaler på skolerne**Beskrivelse:**

Med aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram er der afsat penge til bedre fysiske rammer på skolerne.

Der er afsat 2,6 milliarder kroner til bedre faglokaler i folkeskolen, som ansporer til leg og bevægelse på skolerne, og evt. øvrige kapacitetsmæssige udvidelser. De bedre fysiske rammer skal give skolerne bedre muligheder for at give mere varieret og praktisk undervisning.

Tønder Kommunes andel af midlerne udgør 5,5 mio. kr. i 2026 og 5,6 mio. kr. i 2027.

Budgettal i 2027 – 2030 er opdateret med nye pris- og lønskøn (juni 2026).

Økonomisk konsekvens - beløb i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Udgifter	5,533			
Indtægter				
Anlægsudgifter i alt	5,533	0,000	0,000	0,000
Eventuelt afledte driftudgifter (netto)	0,000	0,000	0,000	0,000

Klima- og bæredygtighedsvurdering:

K & B vurderet (J/N)

CO2-udledning:

Forøget (sæt x)

Neutral (sæt x)

Reduktion (sæt x)